

2/2015

Suomen potilasturvallisuusyhdistyksen jäsenkirje

AJANKOHTAISTA

Turvallisuustaidot - hyvän hoidon avain

Potilasturvallisuudella ymmärretään oikeaa hoitoa, joka on annettu oikealla tavalla oikeaan aikaan siten, ettei hoidosta aiheudu haittaa. Turvallisuus on potilaan, läheisten ja ammattilaisten yhteinen tavoite. Turvallisuuden edistämiseksi tarkastelun kohteena ovat sekä järjestelmän rakenne että sen sisällä tapahtuva vuorovaikutus.

Järjestelmän rakenteellisia turvallisuusriskejä ovat tiedonkulun ja johtamisen heikkoudet, riittämätön perehdyttäminen, ontuva IT, salaileva tai syyllistävä ilmapiiri sekä kiireeseen ja väsymykseen johtava liian vähäinen henkilökunnan määrä. On oleellista tunnistaa, että ammattilaisten ja potilaiden välisen vuorovaikutuksen ongelmia ei voida ratkaista pelkästään rakenteiden muuttamisella, vaan tarvitaan myös aitoa vuoropuhelua.

Turvallisuutta edesauttaa, jos terveydenhuollon toimijat ja potilaat jakavat yhteisen näkemyksen siitä, millainen rooli potilailla on potilasturvallisuuden edistämässä. Yhteinen ymmärrys ei ole itsestään selvyys ammattilaisten ja potilaiden roolien perinteisen epäsymmetrian vuoksi. Tässä asetelmassa eri roolit merkitsevät erilaista todellisuuden kuvia. Toisen rooliin asettautuminen edellyttää toisen kulttuurin ymmärtämistä.

Mitä potilasturvallisuuden parantamiseen käytettäviä keinoja potilaat haluavat noudattaa tai mihin potilaat voivat sitoutua? Minkälainen sija potilaiden näkemykselle on?

Viime kädessä lääkärin asiantuntemus ratkaisee, vaatiiko potilaan tila lääketieteellistä hoitoa. Myös se, millaisen roolin terveydenhuollon ammattilaiset antavat potilaille vaikuttaa turvallisuuteen. Potilas itse on ainoa, joka käy koko hoitoprosessin sen kaikkine vaiheineen henkilökohtaisesti läpi. Potilas tuntee sairautensa ja voi kertoa sairaudestaan sekä sen vaikutuksista omaan itseensä paremmin kuin kukaan ammattilainen.

Puhuttaessa potilaista ei ole olemassa yhtä yhtenäistä potilaiden ryhmää. Jokainen sairastunut on oma henkilönsä ja jokaisella on omat yksilölliset tarpeensa. Potilaat eivät aina rohkene muuttaa perinteistä rooliaan, niin että kyselisivät hoitohenkilökunnalta heidän päätöksistään, vaikka olisivatkin sitä mieltä, että sillä voitaisiin estää haittoja syntymästä. Potilaat voivat myös olla aktiivisia ja vaateliaita omaan terveyteensä liittyvään päätöksentekoon osallistuvia auktoriteetit kyseenalaistavia kuluttajia.

Oman hoidon turvallisuuteen liittyvien kysymysten esiin nostamiseen vaikuttavat demografiset tekijät, erilaiset kognitiiviset ja verbaliset kyvyt sekä sairauden vaikeus, jaksaminen. Nuoret

haluavat osallistua enemmän vanhempiin verrattuna, naiset ovat miehiä aktiivisempia ja korkeasti koulutetut potilaat sitoutuvat enemmän kuin vähemmän koulutetut potilaat.

Yleisesti ottaen potilaat kuitenkin haluavat osallistua turvallisuuden parantamiseen ja kokevat kiitollisuutta, kun heidät aidosti huomioidaan ja otetaan mukaan siihen.

Laki potilaan asemasta ja oikeuksista (17.8.1992/785) korostaa potilaan aktiivista roolia omassa hoidossaan: ”potilasta on hoidettava yhteisymmärryksessä hänen kanssaan”.

Miten potilas voi itse parantaa hoitonsa turvallisuutta? Kommunikaation välineitä on tarjolla. Yhtenä askelena turvallisen hoidon varmistamiseksi yhdistyksen verkkosivuille kootaan parhaillaan potilaille suunnattua käytännöllistä tietoa eri tilanteita ja hoitoprosessin eri vaiheita varten. Sivusto julkaistaan yhdistyksen verkkosivujen uudistamisen yhteydessä kesän jälkeen. Viranomaisten tuottaman aineiston lisäksi sivuilla on potilasjärjestöjen edustamilleen sairausryhmille kohdentamaa materiaalia.

Potilasturvallisuus ei koskaan ole yksin potilaan vastuulla. Turvallisuutta rakennetaan vuorovaikutuksessa rohkeudella ottaa askarruttavia asioita esiin.

KOULUTUSTA:

Pohjoismainen potilasturvallisuuskongressi 19-20.5.2016 Kuopiossa (liite)

JAOSTEN KUULUMISIA

Turvallinen lääkehoito -jaos

Turvallinen lääkehoito -jaoksen kevätkauden toiminnassa on painottunut lääkitysturvallisuuteen liittyvä tiedotus. Kansalliseen Lääkehoidon päivään 19.3.2015 jaos osallistui Potilasturvallisuusyhdistyksen jäsenille suunnatun jäsenkirjeen osana lähetetyllä tiedotteella, jonka teemana oli lääkehoidon onnistunut seuranta. Jaos osallistuu myös vuoden 2016 Lääkehoidon päivän suunnittelutyöryhmän toimintaan. Jaoksen sekä yhdistyksen toiminnasta valmistellaan lisäksi kansainvälistä artikkelia, joka tullaan julkaisemaan kotimaisessa farmasianalan tieteellisessä julkaisussa Dosiksessa alkukesästä 2015.

Lisää turvallisesta lääkehoidosta ja jaoksen toiminnasta:

www.potilasturvallisuusyhdistys.fi/jaokset_laakehoito.aspx

Potilasjaos

Jaos on laatinut potilaita ja läheisiä varten sivuston potilasturvallisuuden edistämisestä. Jaoksen huhtikuussa pidetyn kokouksen teemana oli potilasturvallisuus suljetuissa vankiloissa. Kokouksessa vieraili luennoitsija Rikosseuraamuslaitoksen terveydenhuoltoyksiköstä. Jaos on myös osallistunut kansallisen potilas- ja asiakasturvallisuusstrategian päivittämistyöhön.

Potilasturvallisuuden asiantuntijat

Potilasturvallisuuden asiantuntijat -jaos kokoontui maaliskuussa. Kokouksessa kuultiin HaiPro järjestelmän ajankohtaisista asioista ja ominaisuuksista (erityisesti FRAT, FROP ja BRADEN).

Asiantuntijat kävivät tapaamisessa läpi Kuopion potilasturvallisuusviikon ohjelmaa 21.-25.9.2015.

Potilasturvallisuuden asiantuntija jaoksella on tavoitteena, että ennen kesää yhdistyksen verkkosivuilla on tietoa tarkistuslistojen tekemisestä ja hyviä esimerkkejä tarkistuslistoista.

Asiantuntijat keskustelivat tapaamisessa myös potilas- ja asiakasturvallisuuden toimintaohjelman päivitystilanteesta ja kuultiin esitys vammaisen henkilön avuntarpeesta sairaalahoidon aikana.

Jaosten toimintaan tarvitaan aktiivisia toimijoita mukaan ja innokkaita pyydetään ottamaan yhteyttä alla oleviin yhdyshenkilöihin.

JAOS

YHTEYSHENKILÖ

YHTEYSTIEDOT

Turvallinen lääkehoito

Anna-Riia Holmström

annariia.holmstrom@helsinki.fi

Potilasturvallisuuskoulutus

Arto Helovu

arto.helovuo@huperman.com

Potilasjaos

Riitta Vuorisalo

Riitta.Vuorisalo@diabetes.fi

Potilasturvallisuuden asiantuntijat

Marina Kinnunen

marina.kinnunen@vshp.fi

4th Nordic Conference on Research in Patient Safety and Quality in Healthcare 19 – 20 May, 2016 in Kuopio, Finland

The conference gathers Nordic and international researchers and developers working in the field of patient safety and healthcare quality and effectiveness to share their knowledge and ideas.

For more information see the conference website:

<http://www.nsqh.org/NSQH-2016>

For information concerning the city of Kuopio and the surrounding region please see (<http://www.kuopio.fi/web/english>)

The conference will be multi-professional and multidisciplinary in the areas of patient safety and healthcare quality and effectiveness.

Important dates

Online submission system open 1.10. – 31.12.2015

NSQH2016 Registration opens 1.10.2015

Early bird registration fee until 29.2.2016

Deadline for submissions 31.12.2015

Notification of Acceptance 31.1.2016

NSQH2016 Preconference 18.5.2016

Topics of the conference:

- Cost-effectiveness
- Effectiveness evaluation
- Exchange of information and knowledge sharing across sectors / domains
- Leadership
- Patient perspective and patient-reported outcome measures
- Patient safety tools and technologies
- Regulation and policy
- Research methods
- Training and education
- Clinical interventions
- Health informatics

Research Centre for Comparative Effectiveness and Patient Safety

